

TOS

Sem. V

April 2016

Q.P. Code : **26013**

(3 Hours)

[Total Marks :100

- N.B. :** (1) All questions are compulsory
(2) Figures to the right indicate full marks.
(3) Give reasons/case-law wherever necessary.

1. Answer the following in not more than 2 sentences.

- (a) What do you mean by 'Express Repeal' ?
(b) What do you understand by 'Intention of the Legislature' ?
(c) What do you mean by 'Headings' in a statute ? What is its significance in statutory interpretation ?
(d) What is the meaning of 'internal aids' to construction of statutes ? Name any 3 such internal aids.
(e) What is the meaning of 'Remedial' or 'welfare' statutes ?
(f) What do you understand by 'delegated legislation' ?
(g) What is the meaning of the maxim 'casus Omissus' ?
(h) What is the meaning of 'rule of literal construction' ?
(i) What is the meaning of 'Affidavit' ?
(j) What is the meaning of 'Retrospective operation' of a statute ?

20

2. Write short Notes on any 4 (four) of the following.

- (a) Mimansa Rules of interpretation.
(b) Non Obstante Clause
(c) Perpetual and Temporary statutes.
(d) Text Books as external aid to construction of statutes.
(e) Nature of Construction of Beneficial Legislation.
(f) Role of International Agreements and conventions in construction of Domestic Acts.

20

3. Solve any 2 (two) of the following situational problems.

- (a) There was a legislation on Value Added Taxes (VAT) which contained the word "Furniture" in one of its provisions. The said word was not defined in the Act and the interpretation of that word was in issue, before a Court of Law.
(i) Can the court rely upon a Dictionary to give the meaning of the word 'Furniture' for interpreting the provision contained in that Act ? Why?
(ii) What would be the position if the word 'Furniture' had been defined in the said Act?

12

TURN OVER

DB-Con. 436-16.

Q.P. Code : **26013**

2

- (b) An Act was passed by the parliament of India and it got assent of the President of India. No any provision was made in the said Act about its coming into operation.
- When is such Act deemed to come into operation?
  - Can such Act be rendered as null and void merely because it does not contain the date of commencement? Why?
- (c) Mumbai Tenancy and Agricultural Lands Act was amended and a word 'Plot' had more than two interpretations possible, in the given provision and only one interpretation favoured the rights of Farmers for whose benefit the said amendment in the Act was legislated.
- Which rule of interpretation shall have to be used and which interpretation of the said word will have to be accepted?
  - Give full reasons for your answer to above question.

4. Answer any 4 (four) of the following.

48

- What is the meaning of 'Interpretation of statutes'? Briefly explain some of the important basic principles of interpretation.
- What do you understand by 'internal aids' to construction? Explain any 3 of them in detail.
- What do you understand by subsidiary rules of interpretation? Enlist some of them and explain in full any 3 of such subsidiary rules of interpretation.
- What is the meaning of delegated legislation? What is its necessity? Can there be sub-delegation?
- Explain in full the rules about operation of statutes. When can an Act be allowed to be retrospective in operation?
- Explain in full the use of "The General Clauses Act" in the interpretation of statutes. Are there any limitation in its use?

TURN OVER

DB-Con. 436-16.

3

Q.P. Code : 26013

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडवायचे आहेत.
(२) उजव्या बाजूचे अंक गुण दर्शवितात.
(३) आवश्यक तेथे कारणे व केस लॉ द्या

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे दोनच वाक्यांत लिहा.

- (अ) व्यक्तपणे रद्द (एक्सप्रेस रिपील) म्हणजे काय ?
(ब) "विधीमंडळाचा हेतू" म्हणजे काय ?
(क) एखाद्या विधिमध्ये "शिर्षक" (हेडिंग) कशास म्हणतात ?
विधीच्या अर्थबोधनामध्ये त्याचे काय महत्व आहे ?
(ड) विधिच्या रचनेमध्ये 'अंतर्गत आयुधे' (इंटरनल एड्स) कशास म्हणतात ? कोणत्याही अशा ३ अंतर्गत आयुधांची नावे लिहा.
(इ) लोकहिताचे किंवा उपचारात्मक (वेलफेअर किंवा रेमेडियल) कायदे म्हणजे काय ?
(फ) सुपूर्द किंवा हस्तांतरित (डेलिगेटेड) कायदे कशास म्हणतात ?
(ग) कॅसस् ओमिसस् या म्हणीचा अर्थ काय ?
(ह) शब्दशः रचनेचा नियम (रूल ऑफ लिटरल कन्स्ट्रक्शन) म्हणजे काय ?
(ई) 'प्रतिज्ञापत्र' म्हणजे काय ?
(ज) कायद्याचा 'पूर्वलक्षी अंमल' म्हणजे काय ?

२. खालील कोणत्याही ४ (चार) वर टिपा लिहा.

- (अ) अर्थबोधनाचे मिमांसा नियम.
(ब) नॉन ऑबस्टेन्ट क्लॉज.
(क) निरंतरचे व तात्पुरते कायदे.
(ड) कायद्याचे रचनेमध्ये कोट्य आयुध म्हणून पुस्तकांचा (टेक्स्ट बुक्सचा) उपयोग.
(इ) लोकहितकारक कायद्यांच्या रचनेचे स्वरूप.
(फ) अंतर्गत कायद्यांच्या रचनेमध्ये आंतरराष्ट्रीय करार व दस्त (कन्व्हेन्शन्स) यांची भूमिका.

३. खालील कोणतेही दोन प्रसंगाधारीत प्रश्न सोडवा.

- (अ) व्हट कराबाबत असलेल्या कायद्यामधील एका तरतुदीमध्ये 'फर्निचर' हा शब्द होता. सदर शब्दाची सदर कायद्यामधे व्याख्या दिलेली नव्हती. सदर शब्दाचे अर्थबोधन हा एका न्यायालयासमोर मुद्दा होता.

[TURN OVER

DB-Con. 436-16.

- (१) सदर 'फर्निचर' या शब्दाच्या अर्थबोधनासाठी व त्यानुरूप सदर तरतुदीचे अर्थबोधनासाठी न्यायालय शब्दकोषाचा वापर करू शकेल काय? का?
- (२) सदर कायद्यामधे सदर 'फर्निचर' या शब्दाची व्याख्या दिलेली असली तर वरील प्रश्नाच्या उत्तरात काय फरकाची स्थिती असती?
- (ब) भारतीय संसदेने एक कायदा पारित केला व त्यास भारताच्या राष्ट्रपतींनी मान्यताही दिली. सदर कायद्यामधे तो अंमलात येण्याबाबतची कोणतीही तरतूद करण्यात आलेली नाही.
- (१) सदर कायदा केव्हापासून अंमलात आल्याचे मानले जाईल?
- (२) सदर कायद्याचा अंमल कोणत्या तारखेपासून सुरू होईल हे त्या कायद्यामधे नमूद नाही याच कारणाने केवळ सदर कायदा निरर्थक व अवैध ठरेल काय? का?
- (क) मुंबई कूळ व हिवाट व शेत जमीन कायद्यामधे दुरूस्ती करण्यात येऊन 'भूखंड' या शब्दाची व्याख्या नव्याने लिहिण्यात आली. सदर 'भूखंड' या शब्दाच्या नव्या व्याखेची दोन प्रेक्षा अधिक वेगळ्या वेगळ्या प्रकारची अर्थबोधने शक्य आहेत. मात्र केवळ एकाच प्रकारचे अर्थबोधन शेतकऱ्यांच्या हक्क व अधिकारांच्या बाजूचे आहे. शेतकऱ्यांच्या हितासाठीच सदर कायद्यामधील दुरूस्ती करण्यात आली होती.
- (१) या प्रसंगी अर्थबोधनाचा कोणता नियम वापरावा लागेल आणि सदर शब्दाचे कोणते अर्थबोधन स्विकारणे लागेल?
- (२) वरील प्रश्नाचे तुमचे उत्तरास संपूर्ण खुलासा व कारणे द्या.

४. खालीलपैकी कोणत्याही ४(चार) प्रश्नांची दिर्घ उत्तरे लिहा.

- (अ) कायद्याचे अर्थबोधन म्हणजे काय? अर्थबोधनाची काही महत्त्वाची मूळ तत्वे थोडक्यात उलगडून लिहा.
- (ब) रचनेसाठी अंतर्गत आयुधे (इंटरनल एड्स) म्हणजे काय? त्यांचेपैकी कोणतीही तीन सविस्तर वर्णन करून लिहा.
- (क) अर्थबोधनाचे संलग्न (संबन्डिडियरी) नियम कोणते? त्यापैकी काही नियम लिहून कोणतेही ३ असे अर्थबोधनाचे संलग्न नियम सविस्तरपणे चर्चात्मक लिहा.
- (ड) डेलिगेटेड लेजिस्लेशन याचा अर्थ काय? त्याची आवश्यकता काय? सब-डेलिगेशन करता येऊ शकते काय?
- (इ) कायदा अंमलात येण्याबाबतचे नियम संपूर्णपणे विवेचन करून लिहा. एखादा कायदा पूर्बलिखी अंमलाने अंमलात आणावयास केव्हा दिले जाते?
- (फ) 'द जनरल क्लॉजेस अॅक्ट' या कायद्याच्या अर्थबोधनासाठीचे वापराबाबत सविस्तरपणे माहिती लिहा. त्याचे वापरासंबंधी काही मर्यादा आहेत काय?